

Số: 02/2026/QĐST-VDS

Ngày 15/6/2026

V/v tuyên bố một người có khó khăn
trong nhận thức và làm chủ hành vi.

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

(V/v Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi)

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 7 - ĐỒNG THÁP

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Tô Thị Hoa Lư.

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Hoàng Anh Vũ - Thư ký Tòa án nhân dân Khu vực 7 - Đồng Tháp.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 7 - Đồng Tháp tham gia phiên họp:
Bà Bùi Thị Thanh Thủy - Kiểm sát viên.

Ngày 15 tháng 6 năm 2026, tại trụ sở Tòa án nhân dân Khu vực 7 - Đồng Tháp mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 393/2026/TLST-VDS, ngày 07/5/2026 về việc “***Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi***” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 393/2026/QĐST-VDS, ngày 28/5/2026; gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. Người yêu cầu: Ông **Trần Văn Đọt**, sinh năm: 1954 (có mặt).

Bà **Thái Thị Máy**, sinh năm 1955 (có mặt).

Cùng địa chỉ: 105/2, ấp Thới Mỹ 2, xã Phong Hòa, tỉnh Đồng Tháp.

2. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Anh **Trần Văn Lộc**, sinh năm 1983 (vắng mặt).

Địa chỉ: 105/2, ấp Thới Mỹ 2, xã Phong Hòa, tỉnh Đồng Tháp.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu ngày 10/3/2026, lời trình bày trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp, người yêu cầu giải quyết việc dân sự là ông Trần Văn Đọt, bà Thái Thị Máy trình bày:

Anh Trần Văn Lộc là con ruột của ông Trần Văn Đọt và bà Thái Thị Máy, từ lúc sinh ra đến nay thì anh Lộc đã có dấu hiệu bị hạn chế năng lực, tinh thần, trí tuệ của anh Lộc không minh mẫn, không được như bình thường. Đến năm 2010 thì bệnh càng nặng và điều trị tại Khoa tâm thần Bệnh viện Đa khoa Đồng Tháp, chuẩn đoán Tâm thần

phân liệt, đến ngày 27/9/2010, Bệnh viện có Giấy xác nhận cho anh Lộc về nhà điều trị ngoại trú; ngày 01/11/2010, Ủy ban nhân dân huyện Lai Vung (nay là UBND xã Hòa Long) ban hành Quyết định số: 1798/QĐ-UBND-HC, về việc Trợ cấp xã hội cho anh Lộc là người tâm thần với mức 270.000 đồng/tháng. Ngày 07/8/2013, Ủy ban nhân dân xã Vĩnh Thới có Giấy xác nhận khuyết tật số: 67/0041, xác nhận anh Lộc dạng khuyết tật thần kinh, tâm thần, mức độ khuyết tật đặc biệt nặng. Từ đó đến nay bệnh tình của anh Lộc vẫn còn và đang hưởng trợ cấp hàng tháng theo Quyết định của Ủy ban nhân dân huyện Lai Vung (nay là UBND xã Hòa Long).

Nay ông Trần Văn Đọt, bà Thái Thị Máy yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Trần Văn Lộc là *người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*, để gia đình làm thủ tục tặng cho quyền sử dụng đất cho các con.

Tại kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số: 70/2026/KLGD, ngày 30/01/2026 của Trung tâm Pháp y Tâm thần khu vực Tây Nam Bộ đối với anh Trần Văn Lộc kết luận như sau:

+ Về y học: Hiện tại đương sự có bệnh lý tâm thần: Tâm thần phân liệt thể không biệt định (F20.3-ICD10), giai đoạn bệnh thuyên giảm.

+ Về khả năng nhận thức, điều khiển hành vi: Hiện tại, đương sự hạn chế khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi (*có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi ở các vụ việc dân sự*), do giai đoạn bệnh thuyên giảm.

Ý kiến và quan điểm của Đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp:

- Về tố tụng: Thẩm phán được phân công thụ lý giải quyết việc dân sự đã thực hiện đầy đủ, đúng thẩm quyền, trình tự thủ tục theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Người yêu cầu trong vụ việc dân sự đã thực hiện đúng quyền và nghĩa vụ theo quy định của pháp luật.

- Về nội dung: Đề nghị Thẩm phán căn cứ vào khoản 1 Điều 23 của Bộ luật dân sự và Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự; Chấp nhận đơn yêu cầu của ông Trần Văn Đọt, bà Thái Thị Máy tuyên bố anh Trần Văn Lộc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi năng lực hành vi.

- Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự và chi phí tố tụng khác: Đề nghị Thẩm phán giải quyết theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Khu vực 7 - Đồng Tháp nhận định:

[1]. Về thẩm quyền giải quyết: Anh Trần Văn Lộc - sinh năm: 1983, có địa chỉ tại số: 105/2, ấp Thới Mỹ 2, xã Phong Hòa, tỉnh Đồng Tháp nên thuộc thẩm quyền giải

quyết của Tòa án nhân dân Khu vực 7 - Đồng Tháp theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[2]. Về quan hệ pháp luật, căn cứ đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và các tài liệu, chứng cứ khác có trong hồ sơ yêu cầu giải quyết việc dân sự thể hiện quan hệ pháp luật giải quyết là “*Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*” thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân theo quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[3]. Về nội dung yêu cầu: Ông Trần Văn Đọt, bà Thái Thị Máy yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Trần Văn Lộc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi với mục đích để ông Đọt, bà Máy làm thủ tục tặng cho quyền sử dụng đất cho các con. Theo ông Đọt, bà Máy trình bày, anh Lộc là con ruột của ông Đọt và bà Thái Thị Máy, từ lúc sinh ra đến nay thì anh Lộc đã có dấu hiệu bị hạn chế năng lực, tinh thần, trí tuệ của anh Lộc không minh mẫn, không được như bình thường. Đến năm 2010 thì bệnh càng nặng và điều trị tại Khoa tâm thần Bệnh viện Đa khoa Đồng Tháp, chuẩn đoán Tâm thần phân liệt. Từ nhỏ đến lớn, anh Lộc được cha mẹ chăm sóc, không tự tắm rửa, vệ sinh cá nhân được, mọi việc đều nhờ cha mẹ, anh chị em giúp; anh Lộc hiện không còn nhận biết được người thân.

[4]. Xét thấy, tại khoản 1 Điều 23 của Bộ luật dân sự năm 2015 quy định về Người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi như sau: “*Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự thì theo yêu cầu của người này, người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ.*”.

Mặt khác, Tại kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số: 70/2026/KLGD, ngày 30/01/2026 của Trung tâm Pháp y Tâm thần khu vực Tây Nam Bộ đối với anh Trần Văn Lộc kết luận như sau:

+ Về y học: Hiện tại đương sự có bệnh lý tâm thần: Tâm thần phân liệt thể không biệt định (F20.3-ICD10), giai đoạn bệnh thuyên giảm.

+ Về khả năng nhận thức, điều khiển hành vi: Hiện tại, đương sự hạn chế khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi (*có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi ở các vụ việc dân sự*), do giai đoạn bệnh thuyên giảm.

Từ những căn cứ nêu trên, xét đơn yêu cầu của ông Trần Văn Đọt, bà Thái Thị Máy yêu cầu tuyên bố anh Trần Văn Lộc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ để chấp nhận.

[5]. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:

- Miễn toàn bộ tiền lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự cho ông Trần Văn Đọt, bà Thái Thị Máy do ông Đọt, bà Máy là người cao tuổi (*có đơn xin miễn tạm ứng án phí, lệ phí*).

[6]. Về chi phí giám định pháp y tâm thần:

- Ông Trần Văn Đọt, bà Thái Thị Máy phải chịu toàn bộ tiền chi phí giám định pháp y tâm thần theo quy định pháp luật.

[7]. Đối với ý kiến đề nghị của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp: Đề nghị Chấp nhận yêu cầu của ông Trần Văn Đọt, bà Thái Thị Máy tuyên bố anh Trần Văn Lộc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ nên chấp nhận.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 149, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 377, và Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự.

- Căn cứ khoản 1 Điều 23 của Bộ luật dân sự năm 2015.

- Căn cứ vào điểm đ khoản 1 Điều 12, Điều 14, Điều 16 của Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

- Căn cứ vào khoản 1, Điều 37 của Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Trần Văn Đọt, bà Thái Thị Máy.

- Tuyên bố anh Trần Văn Lộc , sinh năm: 1983; địa chỉ: 105/2, ấp Thới Mỹ 2, xã Phong Hòa, tỉnh Đồng Tháp là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Ông Trần Văn Đọt, bà Thái Thị Máy là người giám hộ cho anh Trần Văn Lộc.

Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại Điều 57, Điều 58 của Bộ luật dân sự.

2. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:

- Miễn toàn bộ tiền tạm ứng lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự cho ông Trần Văn Đọt, bà Thái Thị Máy do ông Đọt, bà Máy là người cao tuổi (*có đơn xin miễn tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án*).

3. Về chi phí giám định pháp y tâm thần:

- Ông Trần Văn Đọt, Thái Thị Máy tự nguyện nộp toàn bộ tiền chi phí giám định pháp y tâm thần tổng cộng là: 4.950.000 (*bốn triệu, chín trăm năm mươi nghìn*) đồng. Ông Đọt, bà Máy đã nộp đủ và chi xong.

- Người yêu cầu, ông Trần Văn Đọt, Thái Thị Máy có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này lên Tòa án nhân dân tỉnh Đồng Tháp trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan anh Trần Văn Lộc vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết theo quy định của pháp luật./.

Nơi nhận:

- Tòa án tỉnh Đồng Tháp (1);
- VKSND Khu vực 7 - Đồng Tháp (2);
- Thi hành án tỉnh Đồng Tháp (1);
- UBND xã Phong Hòa, tỉnh Đồng Tháp (1);
- Các đương sự (2);
- Lưu hồ sơ VDS, Văn phòng (4).

**THẨM PHÁN
CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Tô Thị Hoa Lư